

ALLEMANSRÄTTSSQUIZ - SVARA JA/NEJ

1. Du är på väg för att plocka svampar och bär. Är det enligt allemansrätten tillåtet att plocka svampar och bär i någon annans skog?
2. Du är intresserad av att utvidga din kost till insekter. Är det enligt allemansrätten tillåtet att samla myrornas puppor, det vill säga äggen, till föda?
3. Du är på utflykt ute i skogen. Du vill koka kaffe. Får du enligt allemansrätten göra upp eld i skogen?
4. Du är på joggingrunda och stöter på en skylt där det står "Privat väg". Får du enligt allemansrätten fortsätta springa på vägen?
5. Du är ute med hunden. Du skulle lättast komma till skogen om du skulle gå över en gårdsplan som ligger alldeles intill skogen. Det ser ut som om ingen skulle vara ute på gården eller i huset som är beläget på gården. Får du enligt allemansrätten ta en genväg över någons gård?
6. Du är intresserad av superfood och du skulle vilja framställa te av sprängticketa som du har sett i det närliggande björkbeståndet. Är det enligt allemansrätten tillåtet att gå och ta en bit av tickan?
7. Du samlar ihop ved för att göra en brasa. Är det enligt allemansrätten tillåtet att hugga ved från ett omkullfallet träd eller samla tändved från ett förtorkat träd som är stående?
8. Du har bergsklättring som hobby. Får du enligt allemansrätten träna var du vill?
9. Du är på semester ute på stugan och far ut med hunden. Är det enligt allemansrätten tillåtet att hålla hunden okopplad i skogen?
10. Du samlar ihop ved för att göra en brasa. Är det enligt allemansrätten tillåtet att hugga ved från ett omkullfallet träd eller samla tändved från ett förtorkat träd som är stående?
11. Du har fått lov av markägaren att göra upp eld för att grilla korv. Får du alltid göra upp öppen eld ifall du har markägarens lov?
12. Du går i en alldeles vanlig skog och stöter på en skylt där det står "Förbjudet att röra sig i skogen". Kan man förbjuda eller begränsa rätten att, enligt allemansrätten, röra sig i naturen?
13. Du vill njuta av skogens somriga doft samt fåglarnas sång. Är det enligt allemansrätten tillåtet att röra sig i skog som ägs av vem som helst?

- 14.** Du övar dig att köra moped och är redo för lite mera utmaning. Får du enligt allemansrätten köra moped i skogen?
- 15.** Dina engelska vänner är på besök hos dig. Du tar dem med på svamputflykt. Får dina vänner också plocka svampar och bär enligt allemansrätten?
- 16.** Du vill göra juldekorationer. Är det enligt allemansrätten tillåtet att samla lavar och mossor till dekorationer?
- 17.** Du vill pryda din gårdsplan med vackra stenar. Är det enligt allemansrätten tillåtet att plocka naturliga stenar från stranden till din gårdsplan?
- 18.** Du är på sommaren på stugan och skall på besök till din grannes bondgård. Är det enligt allemansrätten tillåtet att du går över din grannes åker?
- 19.** Du pysslar juldekorationer. Är det enligt allemansrätten tillåtet att plocka kottar ur träd?
- 20.** Du vill framställa rönnbärsgeleé och smaksätta din älgstek med enbär. Får du enligt allemansrätten plocka rönnbär och enbär?
- 21.** Du far ut och ro. Är det enligt allemansrätten tillåtet att meta?
- 22.** Du har gjort upp en eld på ett ställe där det är tillåtet. Tillåter allemansrätten dig att hämta hushållsvatten från den närliggande sjön till lägereldsplatsen?
- 23.** Du vill ordna skolans skiddag på ett område som ligger i närheten. Kan du göra så och vädja till allemansrätten?
- 24.** Du går på vandring med din vän. Får ni enligt allemansrätten tälta i skogen?
- 25.** Du är ute och skidar på våren. Får du enligt allemansrätten skida över en åker?
- 26.** Du går ut för att plocka blommor åt din farmor. Är det enligt allemansrätten tillåtet att plocka av alla blommor som du hittar?
- 27.** Får du enligt allemansrätten gå ut på isen?
- 28.** Du far ut på en båtutfärd. Får du enligt allemansrätten ta i land på en obebodd strand?
- 29.** Du vill pröva dina nya drag. Är det enligt allemansrätten tillåtet att fiska med bete?
- 30.** Det är en vacker vinterdag och du bestämmer dig för att fara ut och pilka. Är det enligt allemansrätten tillåtet att pilka?

RÄTTA SVAREN

- 1.** Ja. Det är tillåtet att plocka vildvuxna bär och svampar utan markägarens lov. Du skall ändå respektera hemfriden och inte gå för nära någons gårdsplan.
- 2.** Ja. Det är tillåtet att samla myrornas puppor utan markägarens tillstånd. Man får ändå inte söndra myrstacken eller lämna permanenta spår i naturen.
- 3.** Nej. Det är förbjudet att utan markägarens lov göra upp lägereld eller annan öppen eld, ifall det inte är frågan om en nödsituation. Då varning för skogsbrand är aktuellt, är det förbjudet att göra upp eld oberoende om man har markägarens lov.
- 4.** Enligt allemansrätten får du på en privat väg röra dig till exempel till fots, på skidor eller med cykel. Du får ändå inte gå på någons gårdsplan eftersom det bryter mot hemfriden.
- 5.** Nej. Man får inte använda någons gårdsplan som gångväg. Det är även straffbart att gå på någon annans gårdsplan, ifall man bryter mot hemfriden.
- 6.** Nej. Tickor är svampar, som man enligt allemansrätten får plocka utan att skada stammen. Det är ändå inte möjligt att plocka sprängticka utan att skada stammen och därför behöver man tillstånd av markägaren för att göra det. Fridlysta tickor får man inte heller plocka.
- 7.** Nej. Enligt allemansrätten är det förbjudet att ta kvistar, näver eller bark från förtorkade eller omkullfallna träd. Det är inte heller tillåtet att ta ved från träd som har fallit. Det är endast tillåtet att plocka kvistar, barr och kottar som fallit till marken.
- 8.** Ja. Bergsklättring hör till allemansrätten. Man får ändå inte göra fasta konstruktioner och inte heller skada trädbeståndet eller moss- och lav växtligheten.
- 9.** Nej. På någon annans område är det alltid förbjudet att hålla hunden okopplad utan tillstånd av markägaren eller av jakträttsinnehavaren. Förutom det så måste hunden hållas kopplad, eller så att du omedelbart får den kopplad vid behov, mellan den 1 mars och den 19 augusti.
- 10.** Nej. Enligt allemansrätten är det förbjudet att ta kvistar, näver eller bark från förtorkade eller omkullfallna träd. Det är inte heller tillåtet att ta ved från träd som har fallit. Det är endast tillåtet att plocka kvistar, barr och kottar som fallit till marken.
- 11.** Nej. Då varning för skogsbrand är aktuellt, är det förbjudet att göra upp eld i skogen eller i närheten av den oberoende om man har markägarens lov. På frilufts- och lägerområden finns det oftast speciella platser som är reserverade för att göra upp eld i och då skall man inte göra upp elden någon annanstans än där.
- 12.** Nej. Man kan inte begränsa allemansrätten att röra sig i naturen. Begränsningar kan göras ifall de baserar sig på myndigheternas beslut eller om det finns något som kan orsaka fara i naturen. Försvarsmakten kan göra begränsningar på sina områden.

- 13.** Ja. Det är tillåtet att röra sig till fots, på skidor eller med cykel i områden i naturtillstånd eller därmed jämförbara områden, ifall det inte orsakar någon skada för naturen. Det är ändå förbjudet att röra sig på områden som markägaren tagit i bruk för speciella ändamål, som till exempel på åkrar, trädgårdar eller Försvarsmaktens områden.
- 14.** Nej. Det är förbjudet att använda motorfordon i skogen utan markägarens lov.
- 15.** Ja. Allemansrätten är lika för alla, den gäller inte bara för finländare eller personer som är bosatta i Finland.
- 16.** Nej. Att samla lavar och mossor hör inte till allemansrätten.
- 17.** Du behöver markägarens lov för att plocka jordmaterial, som till exempel grus och stenar. Enskilda stenar får man ta i fickan.
- 18.** Nej. Under växtperioden är det förbjudet att röra sig på odlade åkrar. På sommaren skall man gå runt åkrar längs med en väg eller dikesren. Ifall man går genom en port så måste man komma ihåg att stänga den. Utanför växtperioden kan man gå på åkrar ifall man med säkerhet vet att det inte förorsakar någon skada. Åkrar brukas med olika metoder, så ifall du är osäker skall du fråga lov av markägaren.
- 19.** Nej. Det är förbjudet att plocka kvistar, kottar, nötter och annat liknande utan markägarens lov. Det som har fallit på marken får man plocka.
- 20.** Ja. Egentligen är enbären biologiskt sett kottar, men det är tillåtet att plocka dem lika som andra bär. Det är även tillåtet att plocka rönnbär, bara man inte skadar trädet. Enligt allemansrätten är det ingen skillnad om bären växer i en buske eller ett träd.
- 21.** Ja. Allemansrätten tillåter dig att meta och pilka, men för kastspö ska alla som är i åldern 18–64 betala en fiskevårdsavgift.
- 22.** Ja. Vattenlagen tillåter dig att använda vatten till hushållsvatten, till tvättvatten och att simma i, med den förutsättningen att det inte stör.
- 23.** Nej. Man skall helst inte arrangera gruppevenemang, såsom skid- och orienteringstävlingar, utan att fråga tillstånd av markägaren.
- 24.** Ja. Det är tillåtet att tillfälligt vistas, vila sig, simma, slå läger och tälta i naturen. Det är ändå viktigt att se till att det inte ställer till med skada eller problem för markägaren.
- 25.** Ja. Det är tillåtet att skida över åkrar på vintern. Under växtperioden är det förbjudet att röra sig på odlade åkrar.
- 26.** Nej. Du får plocka av alla andra blommor förutom dem som är fridlysta. Nornan och mosippan är till exempel sällsynta och fridlysta växter. Man får inte heller plocka lavar och mossor.

27. Ja. Alla har rätt till att gå på isen, men detta får inte föranleda onödig störning.

28. Ja. Om du rör dig på vatten så har du rätt till att använda strandområden till att vila och förfriska dig, ifall det är tillåtet att vistas på dessa strandområden.

29. Nej. Allemansrätten tillåter dig att meta och pilka, men för kastspö ska alla som är i åldern 18–64 betala en fiskevårdsavgift.

30. Allemansrätten tillåter dig att meta och pilka, men för kastspö ska alla som är i åldern 18-64 betala en fiskevårdsavgift.

Referens: Suomen Metsäyhdistys | smy.fi/opeta-opi/oppimateriaalit/testit